

[Indenrigs- og boligministeren.]

at give byggelån. Det ærede medlem nævnte, at et sådant tilfælde var forekommet. Jeg er bekendt med det, og jeg ved ligeledes, at der i alt fald derudover kan nævnes yderligere et eksempel på et socialt boligselskab, der har fået nægtet byggelån. Foreløbig vil jeg imidlertid tro, at det her drejer sig om enkeltstående tilfælde, som jeg håber ikke skal opfattes som et udtryk for en almindelig bankpolitik.

Det er ministeriets opgave i så vid udstrækning som overhovedet muligt at foretage en udvælgelse af de andragender om statslån, som rettes til ministeriet, og når det i sin bevilling af statslån tager det fornødne hensyn til landets økonomiske vanskeligheder, bør bankerne efter min mening hjælpe os bedst muligt til finansiering af de huse, hvortil staten lover statslån.

Boligstøtteleven rummer ganske vist en mulighed i § 8 for, at staten kan overtage finansieringen og også af bygninger under opførelse. Det vil næppe være nogen god udvej at anvende denne lovbestemmelse. Det vil nemlig være ensbetydende med, at staten, samtidig med at den skal skaffe penge til statslån til færdiggjorte huse, også skal skaffe penge til nybyggeriet, medens det er under opførelse. Forudsætningen for, at en sådan fremgangsmåde lod sig anvende, måtte være optagelse af betydelige statslån, hvis ikke de inflatoriske kræfter skulle forstærkes ud over alle grænser.

Bankerne har den samme interesse som staten i, at byggeriet finansieres på normal måde, og jeg vil derfor betvivle, at de sædvanlige veje til opnåelse af byggelån skulle lukkes. I alt fald vil vi med opmærksomhed følge udviklingen på dette område, og hvis det skulle blive nødvendigt søge forhandling med nationalbanken og pengeinstitutionerne i almindelighed om hele spørgsmålet. Vi har naturligvis ikke i sinde at lade boligbyggeriet gå i stå. Der er allerede givet tilsagn af min forgænger om statslån til et betydeligt antal nye lejligheder, hvis opførelse endnu ikke er påbegyndt. Disse tilsagn omfatter ca. 3 500 lejligheder. Statslånebevillingen dertil er påstemplet om igangsættelse efter nærmere bestemmelse. Vi skal altså have denne pukkel igangsat, og dertil skal føjes nye statslånebevillinger i de områder i landet, hvor bolignøden er særligt fremtrædende.

Det er meget vanskeligt at fastslå bolignødens virkelige omfang. Jeg har sat en undersøgelse i gang for — så godt som det nu er muligt — at kortlægge den. Denne undersøgelse er endnu ikke afsluttet, og

jeg kan derfor ikke i dag blot skønsomt udtale mig om dens størrelse. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at en del af den kunne bringes ud af verden, hvis omflytningsmulighederne mellem lejlighederne igen blev normale. Den meget betydelige favør, som den borger har, der bor i en såkaldt gammel lejlighed, d. v. s. lejligheder, hvis husleje ikke er forhøjet siden 1939, giver de færreste naturligvis frivilligt afkald på. I det hele taget er det kolossale spring mellem lejen i nybyggeriet og lejen i de gamle ejendomme en i høj grad medvirkende årsag til de vanskeligheder, vi har at slås med på boligpolitikens område. Jeg accepterer derfor ganske den opgave, som min forgænger har givet det politiske udval, da han betroede det ikke blot huslejelovgivningen, boligstøtteleven og boliganvisningsloven, men også hele spørgsmålet om udligning af huslejen imellem de forskellige lejeniveauer.

Det er min opfattelse, at huslejestoppet af 1939 ikke lader sig opretholde på dette niveau. Jeg tror også, at det er en almindelig erkendelse i det høje ting og i befolkningen, at man nu finder udvej for en rimelig forhøjelse af huslejen i de gamle ejendomme. Det må være det politiske udvalgs sag at søge at finde ud af, hvor langt rigsdagen kan tænke sig at ville gå for at løse denne opgave. Hvorvidt det hertil bliver nødvendigt at knytte en boligafgift — kompenseret ved en nedsættelse af de offentlige byrder — for at tilvejebringe en bedre overensstemmelse mellem boligudgiften i ældre ejendomme og i nybyggeriet, bør også tages op til overvejelse.

Der har været tidsrum, hvor forventningerne om et fald i byggepriserne kunne give forhåbninger om, at uligheden ville svinde af sig selv. Ingen tør længere nære sådanne forhåbninger for den nærmere fremtid, og derfor sætter spørgsmålets aktualitet nu som et af de første punkter på dagsordenen for lovgivningsmagten: afgørelsen af det fremtidige huslejeniveau.

Jeg skal derefter gøre nogle bemærkninger om den beskæftigelsesmæssige situation i byggeriet.

Det er min overbevisning, at der med det meget omfattende byggeri, som allerede er i gang, og med de 3 500 lejligheder, som har modtaget tilsagn om statslån med forbehold af senere igangsættelse, og med de statslånebevillinger, som i den kommende tid vil blive givet, ikke er nogen risiko for arbejdsløshed indenfor byggeriet. Foreløbig vil vi snarere — således som jeg har nævnt det — stå overfor spørgsmålet om,